

PRESSEMELDING

Nedgangen i nysalget av anleggsmaskiner fortsetter med uforminsket hastighet. Etter første kvartal registrerte vi en tilbakegang på 22,9%, og i andre kvartal er tilbakegangen på 21,1%. For første halvår totalt er tilbakegangen på 22% målt mot samme periode i 2023. I første kvartal var det en oppsving i andelen nullutslippsmaskiner, men i andre kvartal faller denne til 3% igjen og hittil i år er nullutslippsandelen på 4%.

Agder Anleggsenter var en del av statistikken i første kvartal, men har ikke rapportert inn tall for andre kvartal på grunn av konkurs i april. Vi antar ikke at manglende rapportering for deler av april påvirker tallene i vesentlig grad.

Det var forventet en stagnasjon og muligens nedgang i nysalget for 2024 totalt sett, men vi ser at det relativt kraftige fallet i nysalget fortsetter også i andre kvartal. For første halvår er nedgangen på 22% sammenlignet med 2023, noe som utgjør et totalt salg av 1.892 maskiner i år mot 2.422 i samme periode i fjor. I andre kvartal isolert er det totalt solgt 1.070 anleggsmaskiner, mot 1.356 i 2023, dette gjør kvartalet til det verste de siste ti årene. Utviklingen på nysalg av alle typer anleggsmaskiner i andre kvartal gjennom de siste 10 årene har utviklet seg slik:

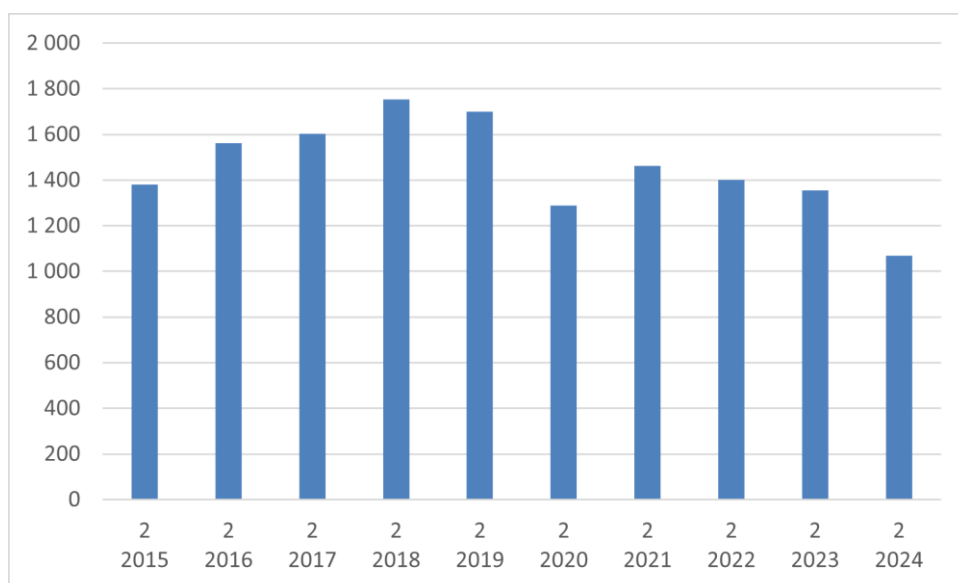

Fig. 1 – Viser utviklingen for 2. kvartal de siste 10 årene for nysalg av alle typer anleggsmaskiner

Det er en tilbakegang i alle de store underkategoriene, og mens gravemaskiner på belter hadde en tilbakegang på 22% i andre kvartal (24% i første kvartal), ser vi en ytterligere svekking av minigravere på hele 25% (24%) mot andre kvartal i 2023. Hjullasterne går bare 5% (6%) tilbake siste kvartal, og med 248 solgte hjullastere er denne underkategorien nå nest største underkategori, kun slått av gravemaskiner på belter som endte med et totalsalg i andre kvartal på 325 maskiner.

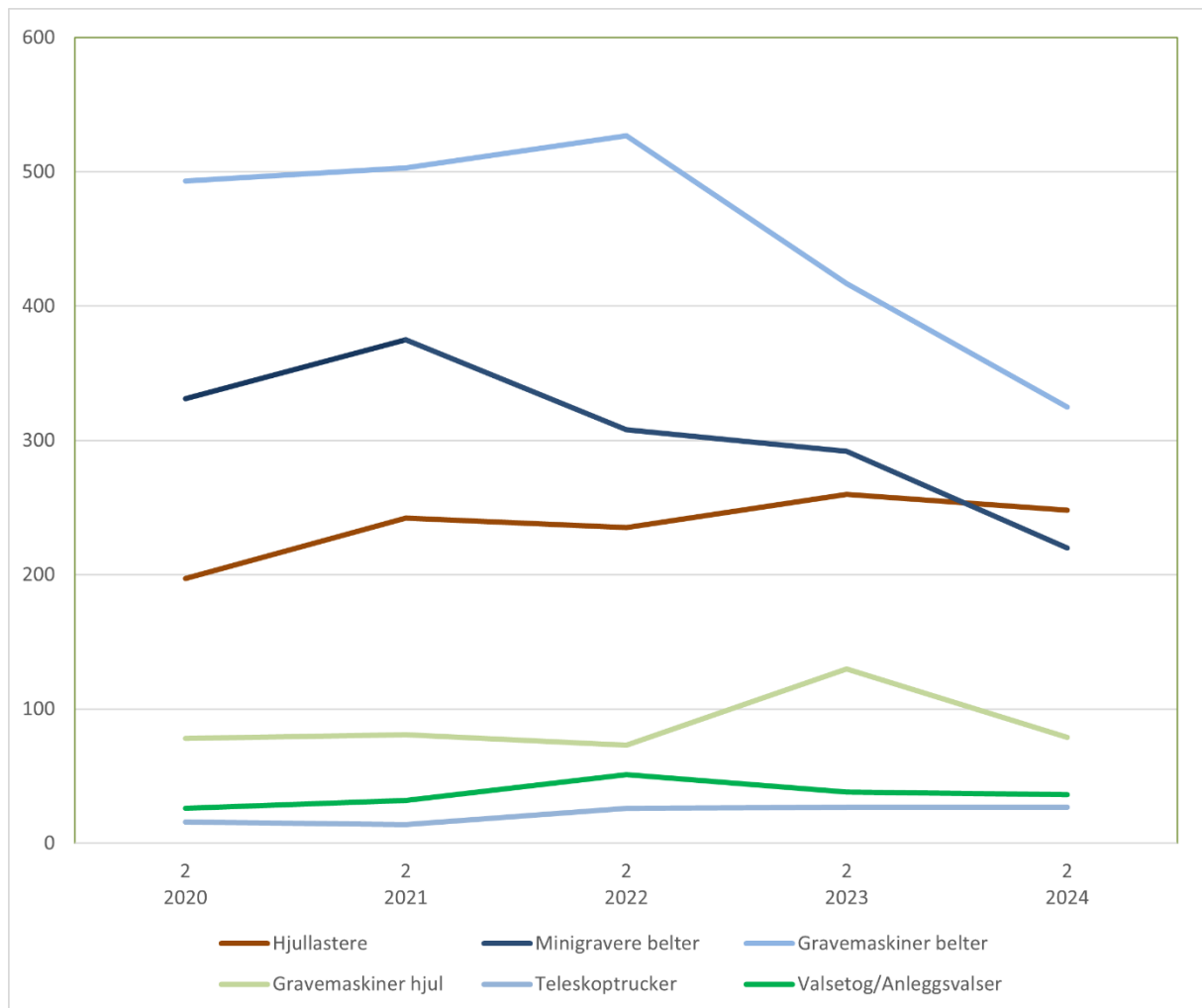

Fig. 2 – Viser utviklingen for 2. kvartal i 2020 – 2024 for de største undergruppene av anleggsmaskinstatistikken.

Det ble i andre kvartal totalt solgt 325 gravemaskiner på belter, som er en nedgang fra samme periode i 2023 på 22%. For første halvår er nedgangen på 23%. Med unntak av maskiner mellom 6 og 8 tonn og mellom 21 og 24 tonn, er det nedgang i alle vektklasser. Det er særlig på de tyngre maskinene vi ser den sterkeste tilbakegangen, og fordelingen per vektklasse er som følger i andre kvartal. :

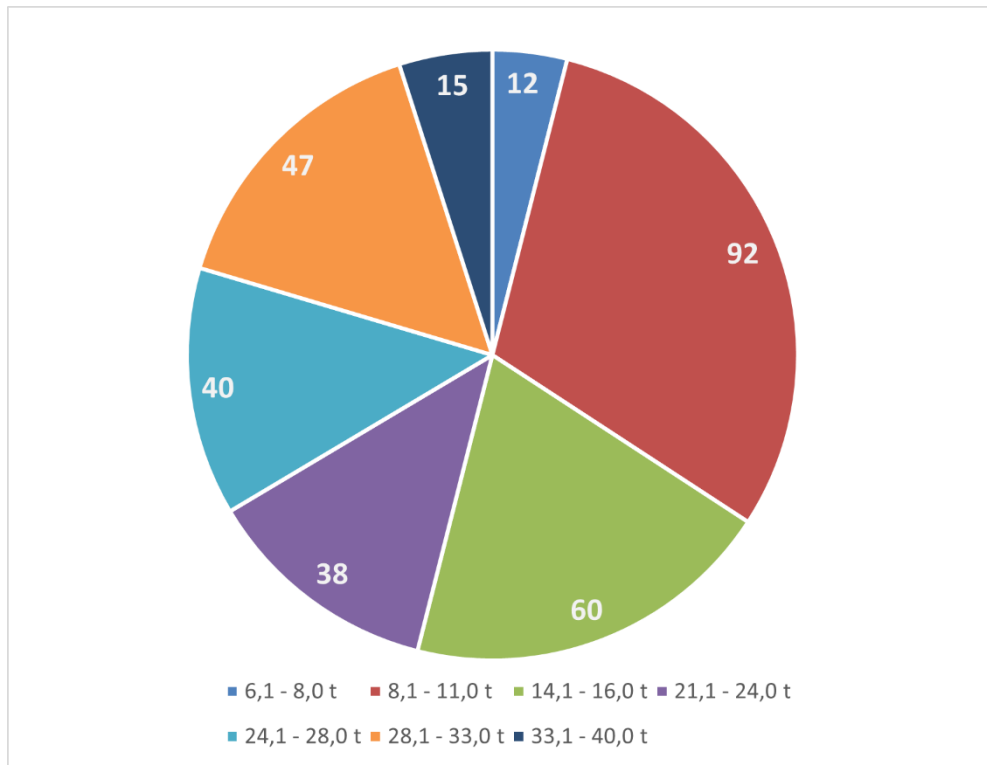

Fig. 3 – Viser fordelingen for salg av gravemaskiner på belter fordelt på vektklasser for andre kvartal 2024. Klasser med færre en 10 solgte maskiner er ikke tatt med*

Etter noen kvartaler med vekst i hjulmaskiner, ser vi i andre kvartal også en nedgang på hele 24% på disse gravemaskinene. Det ble totalt solgt 141 hjulmaskiner.

Det er i andre kvartal solgt 14 nullutslipps gravemaskiner, som er en sterk nedgang fra 18 i samme kvartal i fjor. For første halvår totalt er det nå solgt 33 nullutslipps gravemaskiner, noe som er en økning på 6% i forhold til 2023 hvor det var solgt 31 maskiner. Andelen elektriske gravemaskiner utgjør 3% av det totale nysalget i andre kvartal og 4% i første halvår. Etter et sterkt siste kvartal i 2023 og første kvartal i 2024, ser nå salget av nullutslippsmaskiner ut til å stagnere igjen.

Hjullasterne fortsetter også tilbakegangen i andre kvartal, hvor nedgangen er på 5% (6% i første kvartal). Det ble totalt solgt 248 hjullastere i kvartalet, mot 260 i samme kvartal i 2023. For første halvår er det solgt 490 hjullastere, noe som er en tilbakegang på 5% i forhold til 517 solgte i første halvår 2023. Den største tilbakegangen er nå i de lavere effektklassene (under 150hk). Klassen mellom 150 og 175hk har hatt en vekst på 93% i tillegg til at klassene over 200hk har hatt en god utvikling. For første halvår er det derimot kun effektklassen 100-120hk og de over 200hk som har hatt vekst, de resterende har tilbakegang.

For hjullastere under 60hk ser vi at andelen nullutslippsmaskiner i andre kvartaler hele 63% (31% i første kvartal). For første halvår er andelen 45%, og det antas at det skyldes et relativt lite antall nysolgte maskiner, og at prisforskjellen for disse små nullutslippsmaskinene er relativt mye mindre enn på større maskiner. Det er også gitt ENOVA-tilskudd til betydelig flere små maskiner enn større gravemaskiner i siste tildelingsrunde.

Nysalget av minigravere på belter har hatt en mindre nedgang enn i første kvartal, og ender på 220 solgte maskiner i andre kvartal 2024 mot 417 i samme kvartal 2023. Dette utgjør en tilbakegang på 22%. For første halvår under ett er tilbakegangen på 34%. Det er nå tilbakegang i alle vektclasser, og det er jevnt fordelt. I denne kategorien meldte vi om en sterk vekst i nullutslippsandelen i første kvartal, men etter en korrigerende i andre kvartal ender vi opp med en sterk tilbakegang for både andre kvartal og første halvår under ett. Tilbakegangen i salget av nullutslipps minigravere er i første halvår på 33% med et totalt salg på 12 maskiner mot 18 i samme periode i 2023. Andelen nullutslippsmaskiner i kategorien minigravere er nå på 3% i første halvår, og det antas at dette skyldes at det ikke lengre finnes tilskuddsordninger hos ENOVA for denne type maskiner.

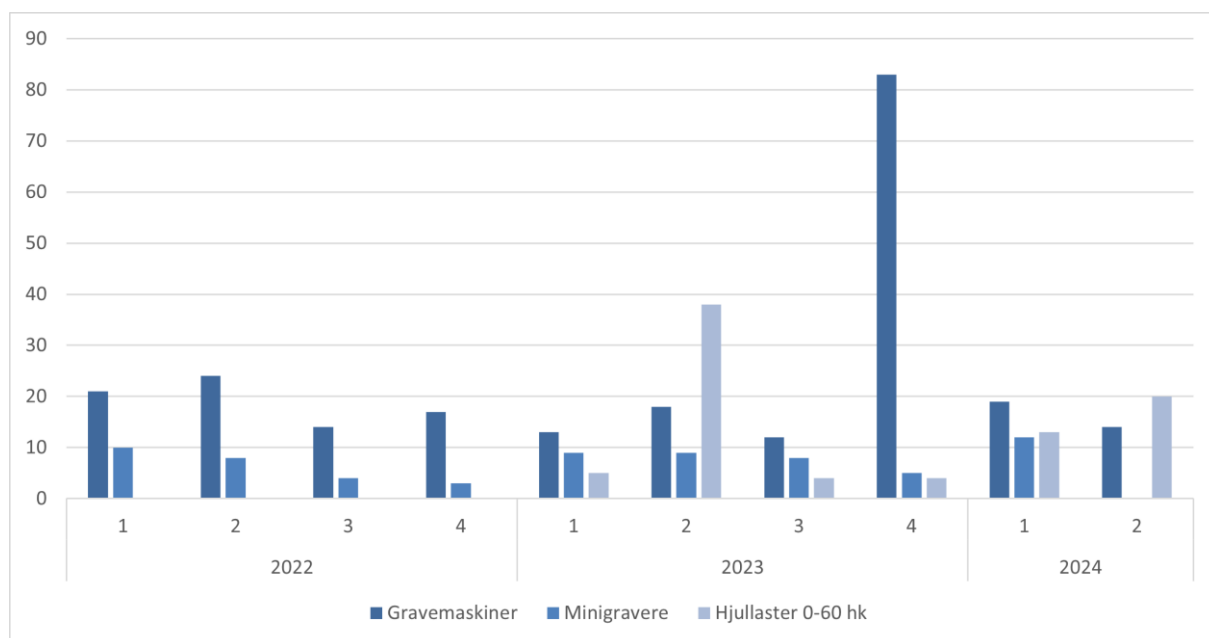

Fig. 4 – Viser antall nullutslippsmaskiner per kvartal siden 2022

Ved inngangen til 2024 meldte MGFs medlemmer at de forventet en stagnasjon eller svak nedgang i nysalget av maskiner i 2024. Etter andre kvartal er nedgangen noe høyere enn forventet, og mye knyttes til usikkerhet i markedet. Det er en fortsatt lav aktivitet i byggemarkedet, rente og inflasjon er fortsatt høy og det antas at usikkerhet rundt innfasingskrav for nullutslipp påvirker markedet til å avvente investeringer i nytt utstyr. MGF forventer nå en nedgang totalt sett for 2024, og mener det ikke lenger er realistisk å møte salgstallene fra 2023.

Det var forventet en økning i nullutslippsmaskiner etter at Statens Vegvesens ambisiøse klimahandlingsplan ble lansert. SVV har meddelt at 80% av DoVs produksjon skal skje med nullutslippsmaskiner og utbyggingsdivisjonen har signalisert at de fra 2027 skal ha nullutslippsmaskiner som kontraktskrav. Våre medlemmer melder om økt interesse etter disse ble lansert, men at det har vært få konkrete salg knyttet til dette så langt.

En økt satsning på det grønne skiftet og innfasing av nullutslippsmaskiner gjennom tilskuddsordningene til ENOVA og konkrete signaler fra myndighetene, kan bidra til en bedre utvikling i markedet for våre leverandører og innovasjon og utvikling av teknologien. Sterkere signaler på når det forventes å sette krav om denne typen teknologi og eventuelt overgangsvinduer, ville også kunne øke investeringen i eksisterende teknologi. Utbygging av eldre maskiner med siste motorteknologi, vil uansett redusere utslippene fra bygge- og anleggsvirksomhet kraftig. Det er derfor et sterkt ønske fra MGFs side at myndighetene blir enda klarere på hvilken utvikling de ønsker og hvilke virkemidler som vil bli brukt i de neste 5 – 10 årene for å nå våre forpliktelser til kutt i utslipp.

For ytterligere spørsmål til statistikkene kan dere kontakte direktør i MGF, Tone Lindberg Grøstad på epost tone@mgf.no eller mobil 971 87 303.